

Підюков П.П., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, провідний науковий співробітник відділу організації науково-дослідної роботи НАВС

Протидія и подолання корупції та організованої злочинності як запорука успішності правових реформ в Україні та реформування суспільства в цілому

Як свідчить аналіз соціально-економічної та криміногенної ситуації в Україні, організована злочинність і корупція, які мають єдине внутрішнє походження й тісно пов'язані між собою, досягли такого рівня, який негативно впливає на рівень політичного, економічного, соціально-демографічного та культурного розвитку українського суспільства, значно підривають авторитет нашої держави на міжнародному рівні, створюють реальну загрозу її національній безпеці.

Вони завжди вважалися одними з найнебезпечніших злочинів, привертали до себе увагу вітчизняних і зарубіжних науковців та практиків. Як і в усьому світі, рішуча і системна боротьба з ними завжди були лейтмотивом і обов'язковим атрибутом розбудови України як незалежної правової держави, ніколи не втрачаючи своєї актуальності.

З визначенням курсу і розпочатим неухильним рухом українського суспільства до євроінтеграції, в умовах здійснення реформ, що, як свідчить світова практика, зазвичай супроводжується підвищенням соціальної напруженості й економічної нестабільності, проблеми організованої злочинності і корупції та протидії їм і їх подолання набувають особливої актуальності і значення.

По-перше, це зумовлено тим, що посилення уваги суспільства до цих небезпечних суспільних явищ і гострої необхідності безкомпромісної боротьби з ними з мобілізацією на це всіх наявних у державі можливостей є вагомим завданням і важливою метою правових реформ, що здійснюються і мають бути проведені в країні та, по суті є їх серцевиною.

По-друге, рішуча боротьба й подолання корупції та організованої злочинності має важливу забезпечувальну функцію і виступає надійною запорукою успішності реформування практично всіх без винятку сфер суспільного життя країни, а отже є одним із основних домінант, зумовлюючих невідпинне просування українського суспільства у європейський і світовий цивілізаційний простір.

Причому, ця боротьба і протидія мають здійснюватися комплексно і перманентно як щодо подолання корупції, так і організованої злочинності.

У літературі неодноразово наголошувалося, що особлива небезпечність корупції полягає в її тісних зв'язках з іншими не менш небезпечними

злочинами. Вона може бути суміжною із хабарництвом (отриманням неправомірної вигоди), зловживанням владою або службовим становищем, розкраданнями державного майна, а як засвідчили відомі всьому світу події, що вже другий рік поспіль відбуваються в нашій країні і, насамперед, - у східній її частині, - навіть із сепаратизмом і тероризмом та їх фінансуванням[^], с. 168171].

Поряд із цим, на наше глибоке переконання, найтісніше корупція пов'язана все ж з організованою злочинністю, а починаючи з 80-90-х років минулого століття, коли в структурі останньої визначилась і стала стрімко зростати питома вага її економічної спрямованості, корупція в подальшому неухильно криміналізувалась, ставала своєрідним атрибутом і все більш вагомою невід'ємною складовою організованої злочинності в Україні, якою є і до сьогодні.

Тому велика увага, яка приділялась останнім часом протидії корупції як на законодавчому, так і правозастосовчому рівнях, не повинна відбуватися без адекватного впливу українського суспільства й у форматі подолання організованої злочинності в країні. Звісно що в цьому напрямі мають бути скориговані і завдання й функції Національного антикорупційного бюро, яке завдяки цьому, на нашу думку зможе нарешті «поламати» чинну корупційну систему, що напрацьовувалась і зміцніла за двадцять три роки до масштабів надзвичайних, перевершивши навіть класичну «сіцилійську»[2, с. 10].

Список використаних джерел:

1. Підюков П.П., Осипенко Р.І. Координація та взаємодія оперативних підрозділів правоохоронних органів у виявленні та знешкодженні корупційних схем фінансування тероризму та пов'язаних із ним інших правопорушень // Оперативно-розшукове запобігання корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень [текст] : матеріали круглого столу (Київ, 24 червня 2015 року / ред. кол. С.С. Чернявський, М.М. Алексійчук, О.В. Хуторянський та ін.). - К.: ФОП Кандиба Т.П., 2015. - 252 с.

2. Гвоздецький В. Подолати стару корупційну систему зможемо, якщо будемо дотримуватись закону // Міліція України. - 2015.- № 1-2 (211-212). - С. 10-12